

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drweca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,25 zł z doręczeniem 1,44 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 3,75 zł, z doręczeniem 4,30 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druki wydawnictwo: „Drweca“ Sp. z o. p. w Nowemiście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 10 gr, na stronie 3-lamowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok VI

Nowemiasto-Pomorze, Wtorek, dnia 26 października 1926.

Nr. 126

Wyjaśnienia dotyczące rozdziału kredytów rzemieślniczych przez Banki Ludowe.

W ostatnich dniach coraz większego rozgłosu nabiera sprawa kredytów rzemieślniczych na Pomorzu. Ze wspaniałym podkreśleniem słuszności, że kredyt przyznany rzemieślnikom winien być ze względu na odczuwany przez nich wielki brak kapitałów rozdzielony szybko i sprawnie. Jak wiadomo, w akcji tej nastąpiła pewna zwłoka, wywołująca wśród zainteresowanych zrozumiałe niezadowolenie, co między innymi spowodowało i Zarząd Związku Towarzystw Rzemieślniczych Samodzielnych na Pomorzu do poruszenia tej sprawy w jednym z swych komunikatów miesięcznych, przesyłanych poszczególnym towarzystwom rzemieślniczym.

W komunikacie tym zarząd Związku Tow. Rzem. Samodzielnych na Pomorzu twierdzi, że zwłoka w rozdziale kredytów spowodowana była przedewszystkiem tem, że PKO. rozdział kredytów powierzyła Patronatowi Spółdzielni w Poznaniu i jego Bankom Ludowym, zamiast przydzielić kredyty te Izbowi Rzemieślniczym. Banki Ludowe zaś podobno ubiegały się o kredyt rzemieślniczy z tego względu, by na nim „dobrze zarobić i sanować swoje stosunki”. Ponieważ informacje te mijają się zupełnie z prawdą i wynika z nich chęć szkody dla dobrej sławy i imienia działających od kilkunastu lat na Pomorzu Banków Ludowych, pragniemy przedstawić istotny stan rzeczy, aby ochronić rzemiosło przed dalszą zwłoką w rozporządzeniu kredytu z P. K. O.

Jak wiadomo, rząd przyznając rzemiosłu kredyty, postanowił udzielić je za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędnościowej, która ze swej strony nawiązała kontakt z odpowiednimi organizacjami zawodowymi i finansowymi. Grudziądzka Izba Rzemieślnicza stanęła na stanowisku, że przy rozdziale kredytów nie można się posługiwać istniejącymi spółdzielniami kredytowymi, ale stworzyć własne spółdzielnie, Kasy Rzemieślnicze, które według zapłatywiania byłyby udzielałyby kredyt i przedziej taniej. Tymczasem wykazały dotychczasowe doświadczenia, że zakładanie nowych spółdzielni i to w dodatku opartych tylko na jednej warstwie, nie jest rzeczą łatwą. A już wprost szkodliwe i niebezpieczne są podobne zamierzenia tam, gdzie rzemiosło może korzystać z organizacji finansowej, z którą pracuje od lat dziesiątek. Przy dzisiejszym zubożeniu rzemieślników, trudno sobie wyobrazić, aby Pomorze mogło być pokryte siecią spółdzielni, które zdobyłyby odpowiednią ilość członków i udziałów. Naprawdę należy się dziwić, że organizacje wysuwające tworzenie specjalnych kas rzemieślników na pierwszy plan tak mało znoją czy też uwzględniają połączenie rzemiosła i że wyobrażają sobie, iż rzemiosło jeszcze dzisiaj może łożyć dziesiątki tysięcy złotych na tworzenie nowych kas w formie wplat na udział, wstępne itp. A zresztą, gdyby nawet udało się powołać do życia niektóre kasy rzemieślnicze, jest to historia przewlekła, a korzyści w pierwszej linii miałby tylko ci rzemieślnicy, którzy zamieszkiwaliby w siedzibie kasy. Największa zaś ilość rzemieślników skazana byłaby na uciążliwe koszty dodatkowe. Rzemieślnicy z Gdyni lub Wejherowa pragnący uzyskać pożyczkę, musieliby pojechać do Grudziądza lub Torunia, straciliby dzień lub dwa dni czasu na starym się o pożyczkę, wydaliby pieniądze swoje na utrzymanie i podróż, a jeszcze byłoby wątpliwe, czy uzyskają pożyczkę, o którą się ubiegają. Z tych wszystkich więc względów tworzenie nowych kas jest eksperymentem niewskazany. Zato prościej rozwiązuje się całą sprawę, gdy każdy rzemieślnik zwrócić się może do najbliższego Banku Ludowego, którego członkiem już jest, albo też z łatwością zostać może.

Pocztowa Kasa Oszczędności pragnąc przydzielić rzemiosłu kredyty rządowe, zażądać musiała odpowiedniej gwarancji majątkowej dla ich zabezpieczenia. Tej gwarancji majątkowej organizacje rzemieślnicze dla braku podstaw majątkowych dać nie mogły. Jedyne, bowiem odpowiednimi instytucjami okazują się Banki Ludowe w Poznańskim i na Pomorzu, które wśród

swoich członków liczą niemniej jak przeszło 16 tys. rzemieślników. One więc mając już tak poważny zespół rzemieślników zorganizowanych, a z drugiej strony opierając się w swej pracy także i na innych warstwach i stanach, posiadają odpowiednie kapitały, by dać pewność Pocztovej Kasie Oszczędności. To też niezwykle dziwnym wydaje się być zarzut, że Banki Ludowe pragną kredyty rzemieślnicze, by nim „sanować” swoje stosunki. Jak wiadomo, kredyt przyznany rzemieślnikom na Pomorzu wynosi 240 tys. zł, a same Banki Ludowe na Pomorzu udzieliły w roku 1925 pożyczek za prawie 3 1/2 miliona złotych. Widocznie człowiek, który podnosi tego rodzaju zarzut, nie obznajmił się dostatecznie z zakresem działania Banków Ludowych, bo inaczej nie podnosiłby podobnego zarzutu. Również posiadanie Banków Ludowych o pobieranie wysokich procentów jest niesłuszne, gdyż wszyscy wiedzą, że Pocztowa Kasa Oszczędności z góry wyznacza stawki procentowe, po których kredyty te wolno rozdzielać

kontrolując przy tem ściśle łącznie z Patronatem prze prowadzenie tych warunków. Niema więc żadnych powodów do straszenia rzemieślników przed Bankami Ludowymi, które dzisiaj żadnej sanacji nie potrzebują ani też nie mogą się zubożyć kosztem rzemiosła.

Za to należy na tem miejscu podkreślić, że zwłoka, jaka dotychczas w rozdziale kredytów nastąpiła, głównie pochodzi stąd, że odnośne organizacje rzemieślnicze wybrały złą drogę. Gdyby odrazu porozumiały się z Bankami Ludowymi i popały je w ich dążnościach, kredyt przypuszczalnie znajdowałby się już w rękach rzemieślników. Zrozumiały to już liczne towarzystwa rzemieślnicze, zgłaszając przez Banki Ludowe swoje wnioski o kredyty, które już są opracowane i przedstawione Pocztowej Kasie Oszczędności do spróbki. Należy się spodziewać, że rzemiosło, które próbuje się sprowadzić na manowce, zawróci z tej drogi i z całym zafaniem zabierze się do kontynuowania współpracy z Bankami Ludowymi.

Wieczne rugi, i kiedyś się wreszcie skończą!

Warszawa, 19. 10. Na najbliższym posiedzeniu Rady ministrów, ma być — jak się dowiadujemy — załatwiony po za porządkiem dziennym cały szereg zmian i przesunięć osobowych na wyższych stanowiskach w administracji państwa.

I tak: dyrektorem departamentu politycznego M. S. W. na miejsce p. Kirsta, ma być mianowany dr. Świtalski, obecny zastępca szefa kancelarii cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej. Następca dra Świtalskiego nie jest jeszcze upatrzony. P. Kirst ma objąć departament administracyjny w M. S. W., zaś dotychczasowy dyrektor tego departamentu Kozłowski przejdzie w stan spoczynku.

Dalej Rada ministrów ma przedstawić wnioski Prezydentowi Rzeczypospolitej o nominację obecnego wojewody kieleckiego Manneufila na wojewodę w Kra-

kie, następnie wicewojewodę warszawskiego Korsaka na stanowisko wojewody kieleckiego, starostę będzińskiego Remiszewskiego na stanowisko wojewody w Lublinie. Również ma nastąpić zmiana na stanowisku wojewody stanisławowskiego.

Wojewodowie Darowski, Moskalewski, oraz Des Loges mają przejść w stan nieczynny.

Pozatem Rada ministrów ma załatwić sprawę nominacji obecnego szefa kancelarii cywilnej p. Cera na stanowisko wiceministra sprawiedliwości. Na miejsce p. Cera jest — przeznaczony p. Dzięciowski, dotychczasowy konsultant prawny w ministerstwie reform rolnych.

Wszelkie pogłoski, jakoby poseł polski w Tokio Patek miał objąć to stanowisko, nie odpowiadają prawdzie. P. Patek, jest przeznaczony na stanowisko posła w Moskwie.

Ojciec św. do biskupów polskich.

Poznań, 21. 10. W odpowiedzi na telegram, wysłany do Ojca św. przez biskupów, zgromadzonych na ingresie ks. prymasa Hlonda w Poznaniu, nadeszła z Rzymu pod adresem ks. kardynała Kakowskiego do Warszawy następująca depecha:

Rzym, 19. 10. Z okazji ingresu nowego sycybi-

skupa poznańskiego Ojciec św. zawiąza gorące życzenia owocnej pracy apokryficznej. Błogosławie z serca Jego Emocencji nowemu pasterzowi, zebrany biskupom i duchowieństwu i całemu ludowi.

(—) Kardynał Gaspari.

Granica polsko-litewska nie może być naruszona.

Paryż, 21. 10. Na ostatnim posiedzeniu Rada Ambasadorów orzekła, że traktat litewsko-rosyjski nie może w niczem naruszyć decyzji konferencji z dnia 15 marca 1923 r. w sprawie granicy polsko-litewskiej. Orzeczenie to zostanie podane do wiadomości rządów polskiego i litewskiego.

Omawiając tę sprawę „Petit Parisien” pisze, że dążenie rządu litewskiego do poddania postanowienia powziętego w kwestji granic polsko-litewskich przez

Radę Ambasadorów i Radę Ligi Narodów jest kompletnie niezasadnione, gdyż pismem z dnia 18 listopada 1922 r. Litwa uznała kompetencję Rady Ambasadorów w sprawie rozstrzygnięcia sporu granicznego, mocarstwa zaś uznając de jure rząd litewski zastrzegły, że uznanie to ma wyrażnie na widoku granice ustalone przez konferencję, co nie wywołało żadnego protestu ze strony rządu litewskiego.

Przeciw przyłączeniu Gdańska i kurytarza do Niemiec występuje francuska partja radykalno-społeczna.

Paryż, 21. 10. Wobec ogłoszenia przez „Danziger Neueste Nachrichten” wiadomości o rzekomej uchwale 50 parlamentarzystów francuskich, należących do stronnictwa radykalno-społecznego w sprawie usunięcia pomorskiego kurytarza i zwrotu Niemcom Gdańska, deputowany Milhaud i p. Franklin-Bouillon oświadczyli

kategorycznie, że uchwała taka nie miała i nie mogła mieć miejsca:

Następnie oświadczyli, że stronnictwo radykalno-społeczne zajmie w tej sprawie niebawem stanowisko oficjalne.

Kontrola wojskowa nad Niemcami musi być utrzymana.

Paryż. Konferencja ambasadorów przyjęła do wiadomości sprawozdanie międzysojuszniczej komisji kontroli wojskowej w Berlinie, dotyczące stanu uzbrojenia Niemiec.

Sprawozdania te wykazują, że Niemcy dotychczas nie uczyniły zadość niektórym żądaniom komisji, a w szczególności żądaniom, dotyczącym organizacji naczelnego dowództwa Reichsheery, niedozwolonej rekrutacji,

fabrykacji i eksportu materiałów wojennych, organizacji politycznych, dalszego istnienia państwowych zakładów wojskowych, fortyfikacji Królewca, a wreszcie stowarzyszeń sportowych, mających zadania wybitnie wojskowe.

Konferencja ambasadorów jest zdecydowana znieść międzysojuszniczą komisję kontroli wojskowej dopiero wtedy, gdy komisja ta uzyska ze strony Rzeszy zadośćuczynienie wszystkich jej żądań.

